

STRUKTURELL AMBIGUITET OCH GRAMMATISK SPRÅKFÖRÄNDRING - MED FOKUS PÅ *FORTSATT*

Gramino 3
10/6 2022

Henrik Rosenkvist

1. Inledning

Disposition:

1. Inledning
2. *Fortsatt*
3. *Fortsatt* i nominalfras
4. *Fortsatt* som satsadverb
5. *Fortsatt* och syntaktisk ambiguitet
6. Slutsatser.

Material/källor:

- Språkbanken Korp, Svenska dagstidningar (KB)
- Opublicerad B-uppsats: Polak (2019).

1. Inledning

Ett centralt begrepp i studiet av grammatisk språkförändring är reanalys. Reanalys är i sin tur beroende av ambiguitet:

Roughly, reanalysis can be defined as a process that changes the actual (underlying) linguistic structure without necessarily affecting the visible or audible surface manifestation of that structure. So it presupposes ambiguity in linguistic structures, or at least some uncertainty about the underlying structure of a given utterance.

Burridge & Bergs 2017:108

Tre enkla exempel på reanalys är uppkomsten av engelska *nickname* och *adder*, och av det svenska *ni*.

KÄLLKONSTRUKTION	BROKONTEXT	MÅLKONSTRUKTION
eke name	an eke name	a nickname
nadder	an nadder	adder
I	kommen I	ni

1. Inledning

KÄLLKONSTRUKTION	BROKONTEXT	MÅLKONSTRUKTION
eke name	an eke name	a nickname
nadder	an nadder	adder
I	kommen I	ni

En brokontext tillåter alltså en reanalys eftersom den är ambigu. Reanalysen blir i sin tur synlig först när målkonstruktionen uppträder i en icke-ambig kontext. Också källkonstruktionen förekommer givetvis i sådana kontexter.

KÄLLKONSTRUKTION	BROKONTEXT	MÅLKONSTRUKTION
nadder		adder
that nadder these nadders a long nadder	an nadder	that adder these adders a long adder
i		ni
i kommen kommen inte i	kommen i	ni kommen kommen inte ni

1. Inledning

Reanalys har diskuterats av i princip alla som har studerat grammatisk språkförändring (se till exempel Langacker 1977, Lightfoot 1979, Lass 1980, Harris & Campbell 1995, Hopper & Traugott 2003, Fischer 2007, Roberts 2007, Burridge & Bergs 2017). Den viktigaste förutsättningen för reanalys - strukturell ambiguitet - har däremot inte fått lika mycket uppmärksamhet (men se Wurzel 1997, Denison 2017).

Frågor:

- Påverkar brokontextens frekvens sannolikheten för reanalys/språkförändring?
- Korrelerar brokontextens frekvens med språkförändringen på något sätt?

För att besvara dessa frågor krävs en diakron studie där brokontextens frekvens kan kvantifieras. Fallstudien här är utvecklingen av *fortsatt* (i svenska).

2. Fortsatt

I dagens svenska är det enkelt att hitta exempel där *fortsatt* används som ett satsadverb.

1. Målet är **fortsatt** att nå en volym på 150 000 bilar vid sekelskiftet. (Press 98)
2. Situationen i Göteborgs Hamn är **fortsatt** inte bra. (GP 2009)
3. Det kan diskuteras om det nuvarande förslaget **fortsatt** kanske är för restriktivt. (Region Värmland 2021)

I Svensk ordbok behandlas *fortsatt* enbart som en böjningsform av verbet *fortsätta*:

Svensk ordbok publicerad: 2021

fortsätta *fortsatte fortsatt, presens fortsätter*

ORDKLASS: verb

UTTAL: fort`sätta

- hålla i gång påbörjad verksamhet om person, process eller dylikt

JFR **ta vid**

2. Fortsatt

I danska och norska ordböcker betecknas dock *fortsatt* som ett adverb, eller som ett adjektiv som används adverbliellt.

Du er her: Forside / Den Danske Ordbog / Ordbog

Vis forkortet

Ikke det rigtige opslagsord? Se flere ord med samme stavning under søgeresultatet til højre.

fortsat adverbium

UDTALE [ˈføːdˌsɑd]

OPRINDELSE præteritum participium af [fortsætte](#)

Betydninger

nu som før; stadig; uafbrudt

SYNONYM [fortfarende](#)

ORD I NÆRHEDEN fremdeles | på ubegrænset tid | i ubegrænset tid | endeløst | uendeligt | i én uendelighed...vis mere

Hun er den dag i dag, i en alder af 90 år, fortsat aktiv med pennen [JyP2020](#)

Trods de mange år på bagen er de danske F-16-fly fortsat en vigtig del af det danske forsvar [JyP2020](#)

Arbejdsløsheden er fortsat over en kvart million [EksBl1985](#)

[...færre citater](#)

Hvil dog ikke på laurbærrene, men vis fortsat, hvad De du'r til [Hjemm1987](#)

BOKMÅLSORDBOKA | 2 treff

fortsatt

ADJEKTIV VIS BØYNING

BETYDNING OG BRUK

- som fortsetter videre

Eksempel
vi håper på et fortsatt godt samarbeid

- brukt som adverb: fremdeles

Eksempel
det snør fortsatt
sjokolade er fortsatt min favoritt

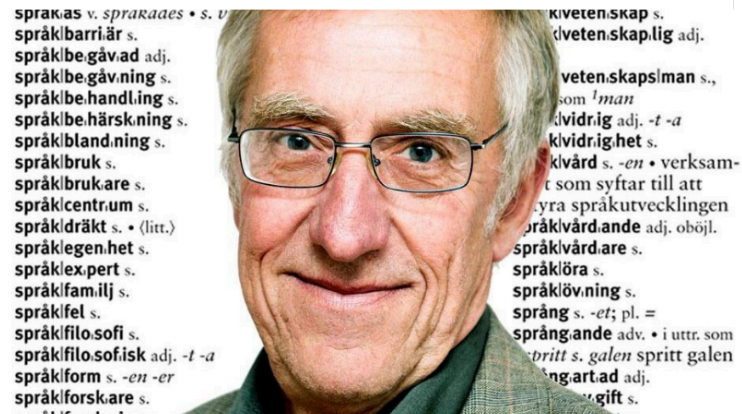
KOPIER LENKE SITER

I föredraget fokuserar jag på det svenska *fortsatt*, även om språkkontakt givetvis kan ha spelat en roll.

2. Fortsatt

Det är alltså sannolikt att *fortsatt* har utvecklats till ett adverb i svenska ganska nyligen.

Att *fortsatt* är ett relativt nytt adverb hävdas av bland annat Lars-Gunnar Andersson.

Lars-Gunnar Andersson: Fortsatt – ett nytt adverb

Krönika • En ny användning av ordet fortsatt har blivit allt vanligare, kanske främst i samband med Folkhälsomyndighetens pressträffar.

GP, 13/2 2021

Hur och när har denna språkförändring skett?

3. *Fortsatt* i nominalfras

Fortsatt används attributivt och predikativt redan under 1700-talet.

4. Archangelske handelen blef sedan mer och mer **fortsatt**. (SAOB 1761)
5. så at för desse Stiftets districter Wi endast astunda en **fortsatt** räkning (Hwad Nytt 1781)

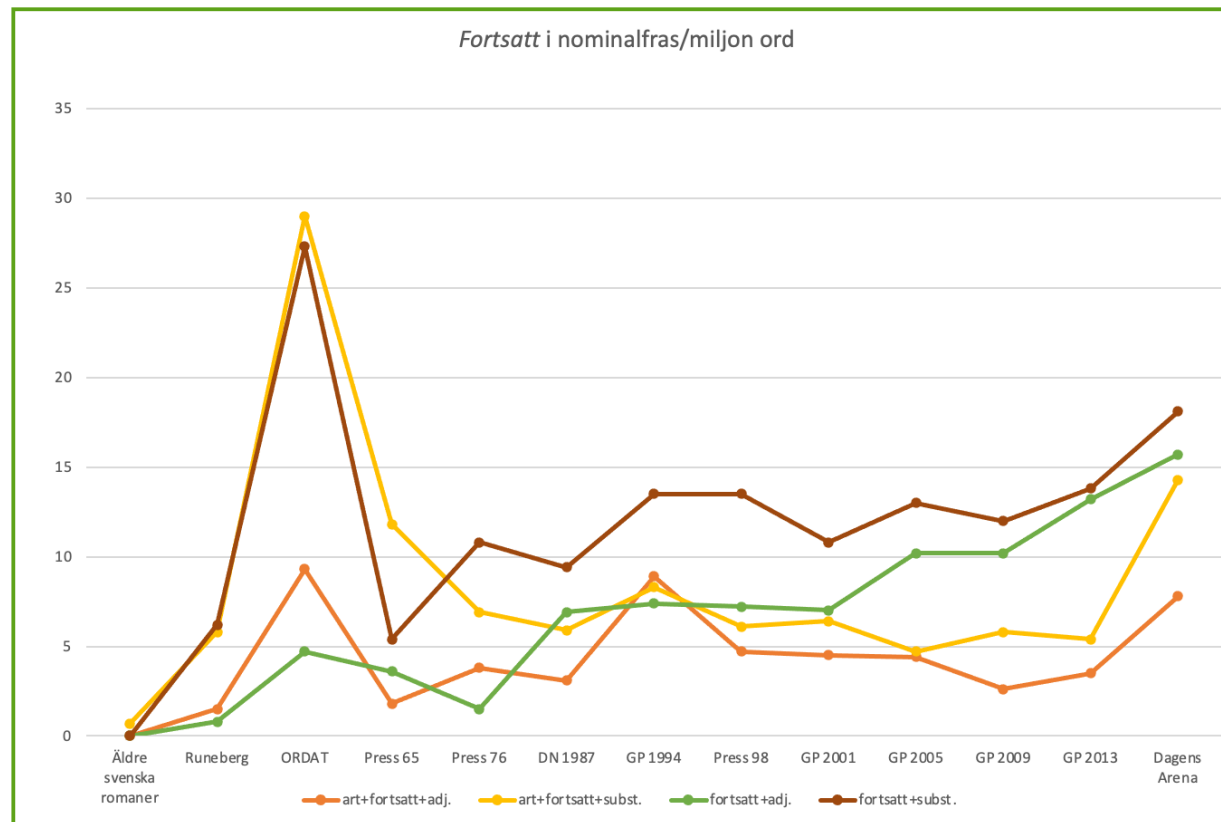
Från mitten av 1800-talet används *fortsatt* främst attributivt – ibland utan bestämd artikel.

6. Efter ett ögonblick lyfte fågeln vingarne, flög sakta under **fortsatt** sång bortifrån det avhuggna trädet (Almqvist 1843)
7. Till förekommande av en **fortsatt** misskötsel föreslås inrättandet av en kyrkofondsstyrelse, ecklesiastika domänintendentsbefattningar samt en ecklesiastik skogsbyrå inom domänstyrelsen och särskilda ecklesiastika revir inom domänverkets lokalförvaltning. (ORDAT 1924)
8. Det blev en ny väntan, nya rykten, **fortsatt** fredsagitation och **fortsatt** tysk tillbakamarsch. (ORDAT 1944)

I dessa exempel relaterar *fortsatt* tydligt till nominalfrasens huvudord (*handeln fortsatte, sången fortsatte, samarbetet fortsatte* etc.).

3. Fortsatt i nominalfras

Denna användning av *fortsatt* uppvisar en viss ökning under det senaste decenniet (skräpdata?), men frekvensen är tämligen stabil (undantaget ORDAT).

Data och skräpdata

art+fortsatt+adj.

en/ett fortsatt hårt (arbete)

art+fortsatt+subst.

en/ett fortsatt arbete

fortsatt+adj.

(har) fortsatt hårt (arbete)

fortsatt+subst.

(har) fortsatt arbete(t)

3. *Fortsatt* i nominalfras

Ett attributivt *fortsatt* kan reanalyseras som ett gradadverbial i kombination med andra attribut.

ett fortsatt arbete → = 'arbetet är fortsatt'
fortsatt = attribut

ett fortsatt hårt arbete → = 'arbetet är fortsatt och hårt'
fortsatt = attribut, *hårt* = attribut

ett [fortsatt hårt] arbete → = 'arbetet är fortsatt hårt'
fortsatt = gradadv.

Konstruktioner som [*fortsatt* ADJ SUBST] är alltså rimligen brokontexter – en reanalys kan ge upphov till en adverbiell användning av *fortsatt*.

3. *Fortsatt* i nominalfras

Reanalysen är dock beroende av att nominalfrasens attribut och huvudord korrelerar med den utsträckning i tiden som anges av *fortsatt*.

en fortsatt tysk tillbakamarsch

= 'marschen är fortsatt och tysk'

fortsatt = attribut, *tysk* = attribut

*en [fortsatt tysk] tillbakamarsch

= *'marschen är [fortsatt tysk]'

fortsatt = attribut, *tysk* = attribut

Bara huvudord som kan fungera som subjekt till *fortsätta* leder alltså till syntaktisk ambiguitet.

ett fortsatt rastlöst arbete

'arbetet fortsatte' = ambigt

fortsatt illröda siffror

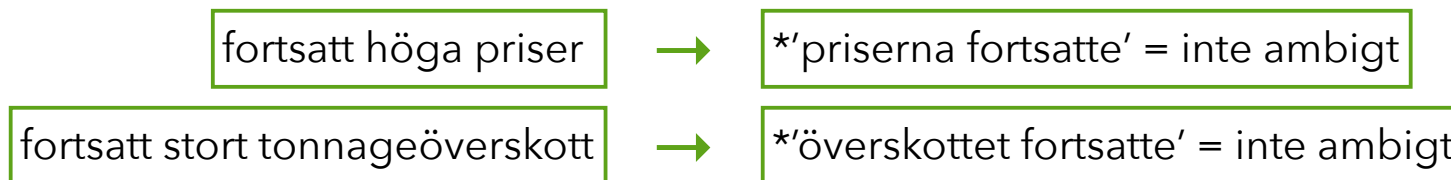
*'siffrorna fortsatte' = inte ambigt

3. *Fortsatt* i nominalfras

De första exemplen på *fortsatt* som är tydligt semantiskt inkongruenta med nominalfrasens huvudord kommer från Press 76.

9. Även om alltså kakaomarknaden på sistone försvagats verkar förutsättningar föreligga för **fortsatt** höga priser (Press 76)
10. Med hänvisning till gjorda marknadsstudier räknar Malmrosrederiet med **fortsatt** stort tonnageöverskott för de närmaste åren. (Press 76)

I exempel (9) är *fortsatt* både semantiskt och morfologiskt inkongruent med *priser*, vilket visar att *fortsatt* entydigt används som gradadverbial.

I dessa exempel är *fortsatt* en del av prepositionsfrasens rektion, och kan alltså inte heller analyseras som ett satsadverb.

4. *Fortsatt* som satsadverb

Från 1980-talet dyker det upp exempel där *fortsatt* inte ingår i en nominalfras utan måste tolkas som ett adverb ('fortfarande').

11. Huru är **fortsatt** borgmästare i Villeurbanne, som är högborgerliga Lyons arbetarstad. (DN 1987)

*borgmästaren fortsatte, *en fortsatt borgmästare

12. ...grundläggande motiv som många svenskar **fortsatt** inte begriper eller skyndar förbi lite generat. (Press 98)
13. Den här delen av EU:s konkurrenspolitik är inte försvarlig och måste **fortsatt** ställas under debatt. (GP 2001)

Ambiga exempel förekommer givetvis.

14. Med de nya spänningar och förskjutningar som maktmönstret i Fjärran östern uppvisar måste **fortsatt** energiskt stöd åt demokratiseringen i Indonesien sättas högt på dagordningen. (GP 2001)

4. *Fortsatt* som satsadverb

När börjar *fortsatt* mer exakt användas som satsadverb?

För att hitta satsadverbiella *fortsatt* har jag sökt efter:

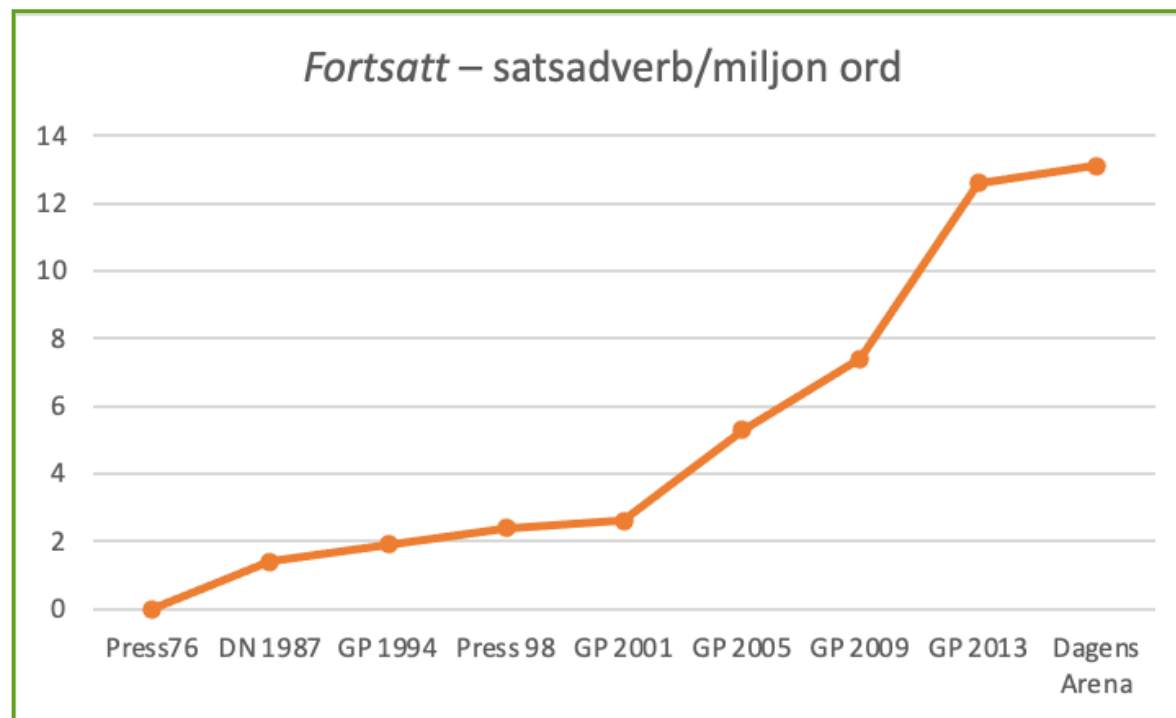
- "är fortsatt"
- "fortsatt inte"
- "måste/kan/ska fortsatt".

Jag klassificerar - preliminärt - sådana belägg på *fortsatt* som satsadverb.

KORPUS	MILJONER ORD	"ÄR FORTSATT"	"MÅSTE/KAN/SKA FORTSATT"	"FORTSATT INTE"	SATSADVERB/ MILJON ORD
ÄLDRE SVENSKA ROMANER	4,3	0	0	0	0
RUNEBERG CA 1880-1940	28,5	0	0	0	0
ORDAT 1923-1958	1,5	0	0	0	0
PRESS 65	1,1	0	0	0	0
PRESS 76	1,3	0	0	0	0
DN 1987	5,1	7	0	0	1,4
GP 1994	21	39	2	0	1,9
PRESS 98	10,7	26	0	1	2,4
GP 2001	17	41	3	0	2,6
GP 2005	23	117	4	1	5,3
GP 2009	17,5	120	8	1	7,4
GP 2013	17	205	8	1	12,6
DAGENS ARENA 2007-2021	9,5	92	30	3	13,1

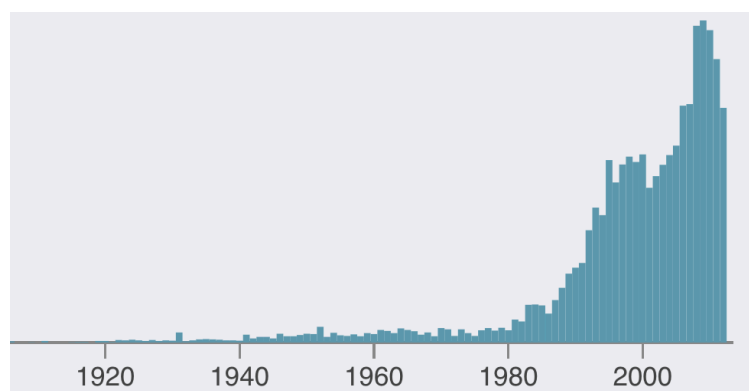
4. *Fortsatt* som satsadverb

Frekvensökningen från 1976 och framåt blir tydlig i ett kurvdiagram.

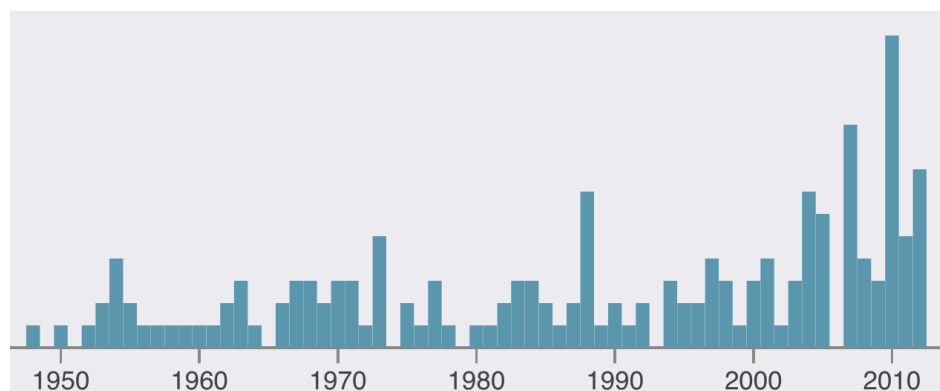

4. *Fortsatt* som satsadverb

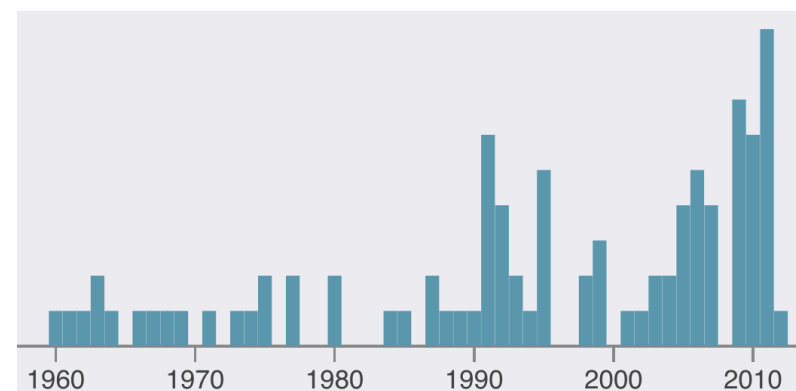
Sökningar i *Svenska dagstidningar* (-2012) ger en liknande bild.

"Är fortsatt" i Svenska dagstidningar

"Fortsatt inte" i Svenska dagstidningar

"Måste fortsatt" i Svenska dagstidningar

5. *Fortsatt* och syntaktisk ambiguitet

Konstruktionen *är fortsatt* är belagd tidigast, och det är också den som tycks driva ökningen av *fortsatt* som satsadverb.

Av de sju beläggen i DN 1987 finns det emellertid bara ett entydigt fall av satsadverb. De övriga är ambiga.

DN 1987	
I stallet är man dock uppåt: ' Formen är fortsatt fin och hon är snabb ut.	
' Formen är fortsatt bra ', meddelar stallet.	
Pollenhalter och pollenhalten av sälg och vide är fortsatt låga.	
Investeringsaktiviteten är fortsatt hög.	
Investeringsaktiviteten är fortsatt hög.	
Rymdsatsningen är fortsatt mycket energisk och medveten, bland annat har man nu provat en ny	
Hernu är fortsatt borgmästare i Villeurbanne, som är högborgerliga Lyons arbetarstad.	

Formen är [fortsatt fin]. → Formen är fortsatt [fin].

fortsatt = gradadverbial

fortsatt = satsadverb ('fortfarande')

5. *Fortsatt* och syntaktisk ambiguitet

Det tycks alltså vara rimligt att anta att konstruktionen [*är* [*fortsatt* ADJ] är utgångspunkten för den reanalys som leder till uppkomsten av satsadverbet *fortsatt*.

Formen är [*fortsatt* fin].

fortsatt = gradadverbial

Formen är *fortsatt* [fin].

fortsatt = satsadverb ('fortfarande')

Man kan dock inte utesluta att andra ambiga konstruktioner också har varit relevanta.

Studierna kräver [[*fortsatt* hårt] arbete].

fortsatt = gradadverbial

Studierna kräver *fortsatt* [hårt arbete].

fortsatt = satsadverb

Studierna kräver [*fortsatt* arbete].

fortsatt = attribut

Studierna kräver *fortsatt* [arbete].

fortsatt = satsadverb

Hur stor andel av beläggen på *är fortsatt* är då ambiga?

5. *Fortsatt* och syntaktisk ambiguitet

Hur stor andel av beläggen på *är fortsatt* är då ambiga?

Principer för kategorisering:

- parafrasering:
 - *intresset är fortsatt stort* kan parafraseras som *ett fortsatt stort intresse* = AMBIGT (gradadv./adv.).
 - *trenden är fortsatt uppåt* kan inte parafraseras som **en fortsatt uppåt trend* = ADVERB.
 - *är fortsatt* kan inte parafraseras med *är fortfarande* ≠ ADVERB.
- syntax:
 - *Det är fortsatt röda siffror* = ADVERB.
 - *är fortsatt en/ett/den/de...* = ADVERB.
 - *är fortsatt* [PF] = ADVERB
 - *är fortsatt och intensifierad sanering...* = I NP (gradadv./attr.).

5. *Fortsatt* och syntaktisk ambiguitet

Tabellen nedan visar analysen av *fortsatt* i konstruktionen *är fortsatt*.

KORPUS	"FORTSATT" I NP	"FORTSATT" SOM SATSADVERB	AMBIGA FALL
DN 1987	0	1	6
GP 1994	2	0	37
PRESS 98	0	5	21
GP 2001	0	5	36
GP 2005	0	27	90
GP 2009	2	46	72
GP 2013	1	118	86
DAGENS ARENA	1	66	24

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

För att avgöra om brokontexternas frekvens inverkar på språkförändringen krävs det att de ambiga fallen kvantifieras. Det finns primärt tre sätt att göra detta på:

1. att ange ambiga fall i absoluta tal
2. att ange ambiga fall per ett visst antal ord i korpusen
3. att ange ambiga fall som procent av samtliga belägg.

Enbart alternativ 3 kommer att visa brokontexternas relativa frekvens i förhållande till entydiga belägg.

ambiguitetsindex: antal ambiga belägg/samtliga belägg

5. *Fortsatt* och syntaktisk ambiguitet

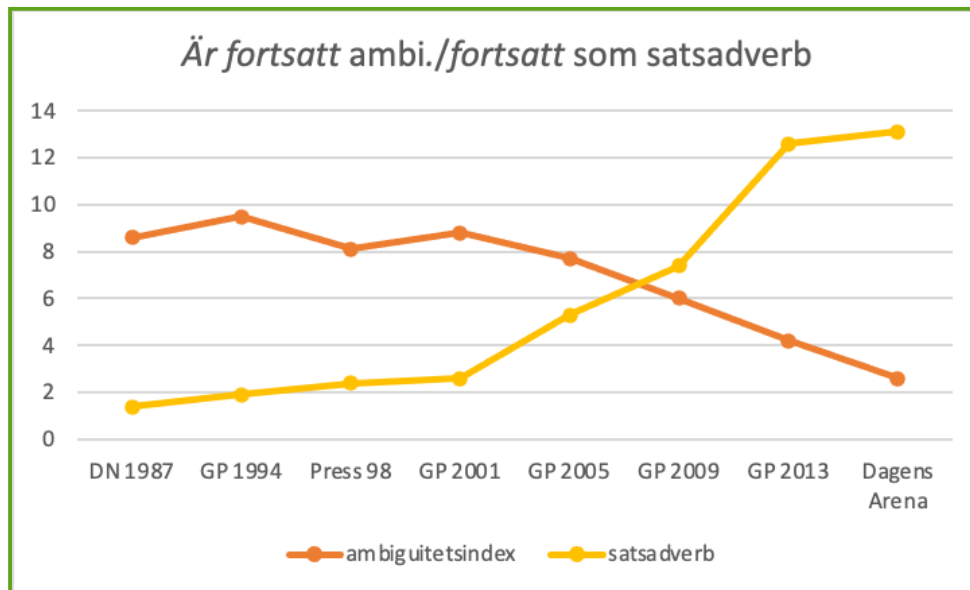
I konstruktionen *är fortsatt* ser vi att ambiguitetsindexet sjunker från 2001 och framåt.

KORPUS	"FORTSATT" I NP	"FORTSATT" SOM SATSADVERB	AMBIGA FALL	AMBIGUITETS- INDEX
DN 1987	0	1	6	0,86
GP 1994	2	0	37	0,95
PRESS 98	0	5	21	0,81
GP 2001	0	5	36	0,88
GP 2005	0	27	90	0,77
GP 2009	2	46	72	0,60
GP 2013	1	118	86	0,42
DAGENS ARENA	1	66	24	0,26

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

Från början av 2000-talet sjunker alltså ambiguitetsindexet tydligt. I början av förändringen är en mycket stor andel av beläggen på *är fortsatt* ambiga, vilket innebär att läget förmodligen är gynnsamt för en språkförändring.

I tabellen nedan visas ambiguitetsindex för *är fortsatt* (x10) och *fortsatt* som satsadverb per miljon ord. I takt med att beläggen på *fortsatt* som satsadverb ökar (från 2001), minskar alltså andelen oklara belägg på *är fortsatt*.

fortsatt kan analyseras som satsadverb

några talare använder *fortsatt* som satsadverb

andelen entydiga belägg ökar

fler talare använder *fortsatt* som satsadverb

andelen entydiga belägg ökar ännu mer

ännu fler talare använder *fortsatt* som satsadverb

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

En indikation på sjunkande ambiguitetsindex är också konstruktionen *måste/kan/ska fortsatt*, som först är belagd i GP 1994. Av totalt 55 belägg 1994-2021 är enbart tre ambiga (10-12).

10. Men nästa mandatperiod måste **fortsatt** avreglering, utförsäljning av Vattenfall och kärnkraftens vara eller icke vara, upp på regeringsbordet (GP 1994)
11. När det går tungt och trögt kan **fortsatt** slit och tragglande vara enda vägen framåt. (GP 2001)
12. Med de nya spänningar och förskjutningar som maktmönstret i Fjärran östern uppvisar, måste **fortsatt** energiskt stöd åt demokratiseringen i Indonesien sättas högt på dagordningen. (GP 2001)

GP 2009
Cannabis ska fortsatt få säljas på särskilda kaféer i Nederländerna – men bara i liten skala
Sekretess vid förundersökning ska fortsatt vara stark.
amnar de inte i belastningsregistret och vi kan fortsatt känna oss prickfria.
Kulturskolans framtid ska fortsatt utredas.
Kulturskolans framtid ska fortsatt utredas.
Det kommunala hamnbolaget ska fortsatt äga hamnområdet.
Göteborg ska fortsatt vara en stad med barn- och ungdomskultur i världsklass.
Göteborg ska fortsatt söka skapa goda förutsättningar för företagande och arbetstillfällen

Från 2005 och framåt ser samtliga belägg på *måste/kan/ska fortsatt* ut som i GP 2009. *Fortsatt* står mellan hjälpverb och huvudverb, och är alltså ett entydigt satsadverb.

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

Fortsatt har alltså utvecklats från particip till satsadverb i två steg. Det första utgörs av en reanalys från attributivt particip till gradadverb, och brokontexterna är konstruktioner som *fortsatt hårt arbete*.

Målkonstruktionen blir synlig när *fortsatt* används med morfologiskt och/eller semantiskt inkongruenta substantiv (som *fortsatt svåra problem* eller *fortsatt lågt pris*), eller i en predikativ adjektivfras.

KÄLLKONSTRUKTION	BROKONTEXTER	MÅLKONSTRUKTION
<i>fortsatt</i> : attr. particip		<i>fortsatt</i> : gradadverb
[ART fortsatt SUBST] [[fortsatt och ADJ] SUBST]	[fortsatt ADJ SUBST- kongr.]	[[fortsatt ADJ] SUBST-inkongr.] SUBST är/var [fortsatt ADJ]

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

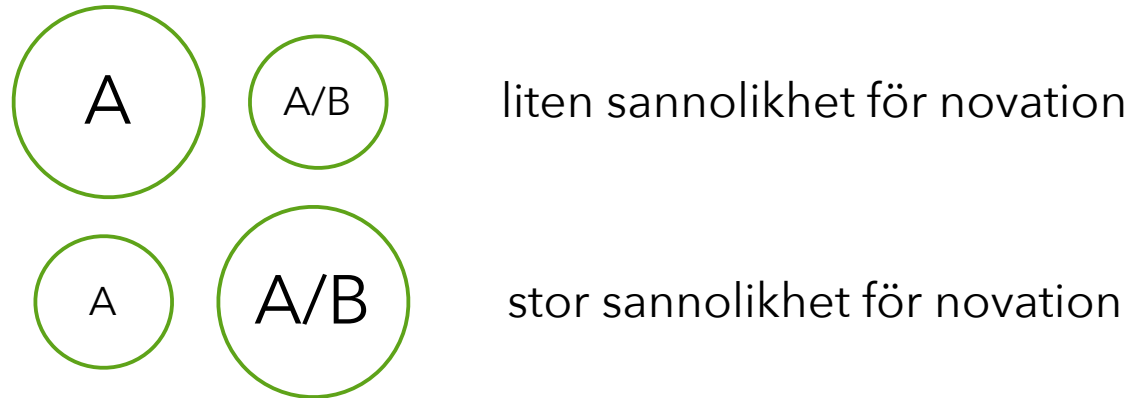
I det andra steget tycks *är fortsatt* vara en nyckelkonstruktion. De två frekventa konstruktionerna [*är fortsatt* ADJ] och [*är fortsatt* SUBST] kan båda fungera som brokontexter.

KÄLLKONSTRUKTION	BROKONTEXTER	MÅLKONSTRUKTION
<i>fortsatt</i> : gradadverb		<i>fortsatt</i> : satsadverb
är [[<i>fortsatt</i> ADJ] SUBST-inkongr.]	[<i>är fortsatt</i> ADJ] [<i>är fortsatt</i> SUBST]	[<i>är fortsatt</i> ADV] [<i>är fortsatt</i> ART] [<i>är fortsatt</i> SUBST-inkongr.] [<i>är fortsatt</i> [PF]] [<i>är fortsatt</i> inte]

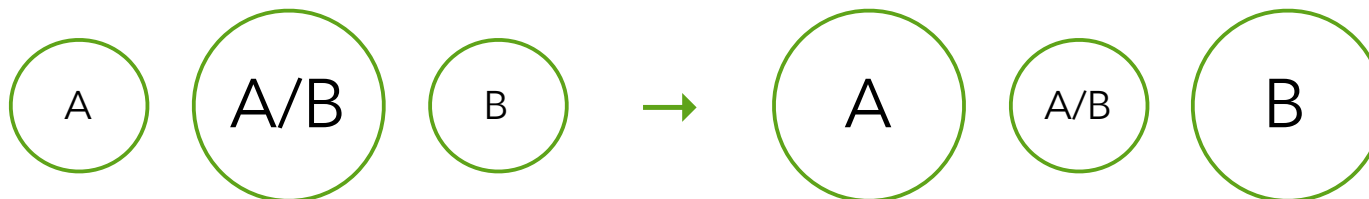
Utvecklingen av *fortsatt* och den möjliga relationen till ambiguitet leder till två hypoteser.

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

- 👉 Hypotes 1: en stor andel ambiga belägg ökar sannolikheten för syntaktisk reanalys (novation).

- 👉 Hypotes 2: spridningen av novationen leder till sjunkande ambiguitetsindex - allt fler belägg blir entydiga.

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

Många som studerar språkförändring bortser från ambiga belägg, och därför är det svårt att testa hypoteserna. Ett exempel är Håkanssons (2013) noggranna studie av svenskans bisatsordföljd. Ett antal bisatser sorteras bort, bland annat eftersom de är ambiga.

- subjektlösa relativsatser
- bisatser med inversion
- verbfinala bisatser
- bisatser med final negation
- bisatser med initial negation
- bisatser med oblika subjekt.

KÄLLKONSTRUKTION	BROKONTEXT	MÅLKONSTRUKTION
FA/AF -ordföljd		FA/AF -ordföljd
æn min guþ brytar eigh niþar þin guþ	subjektlösa relativsatser verbfinala bisatser bisatser med initial/final negation	om min gud inte bryter ner din gud

Studier som exkluderar möjliga brokontexter kan alltså inte användas för att testa hypoteserna.

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

Delsing (2022) studie av *litet/mycket* är ett undantag. Antalet ambiga belägg anges i absoluta tal.

Table 3: Agreement and Q-quote for *liten/lite(t)* 1725–2000

Period	Adjectives	Ambiguous	Quantifiers	Q-quote
1. 1725–1750	3	6	4	57%
2. 1775–1800	2	6	8	80%
3. 1825–1850	1	3	7	88%
4. 1875–1900	0	7	19	100%
5. 1925–1950	1	11	25	96%
6. 1975–2000	0	12	50	100%

Delsing 2022: From 'big' to 'much':
On the grammaticalization of two gradable adjectives in Swedish.

I: Larsson & Petzell 2022:
Morphosyntactic change in Late Modern Swedish.

Table 4: Agreement and Q-quote for *mycken/mycket* 1725–2000

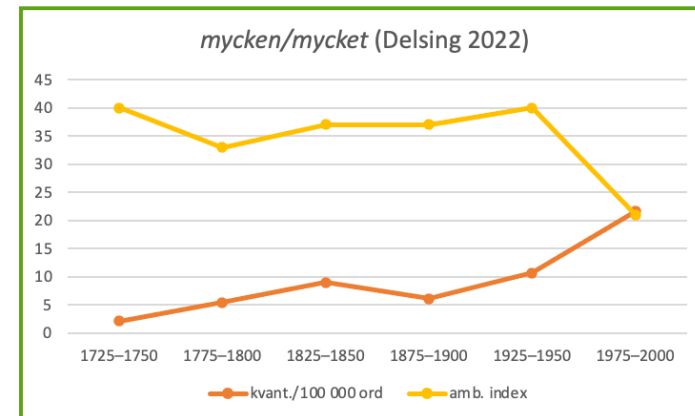
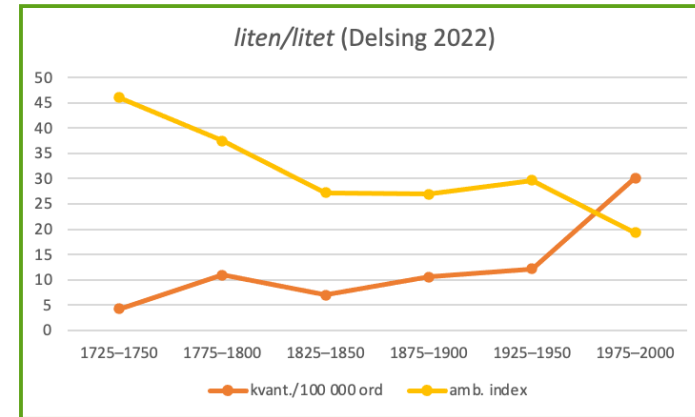
Period	Adjectives	Ambiguous	Quantifiers	Q-quote
1. 1725–1750	16	12	2	11%
2. 1775–1800	18	11	4	18%
3. 1825–1850	11	12	9	45%
4. 1875–1900	9	12	11	55%
5. 1925–1950	3	17	22	88%
6. 1975–2000	0	10	36	100%

Notera att beräkningen av Q-kvoten inte inkluderar ambiga belägg.

5. Fortsatt och syntaktisk ambiguitet

Table 3: Agreement and Q-quote for *liten/lite(t)* 1725–2000

Period	Adjectives	Ambiguous	Quantifiers	Q-quote
1. 1725–1750	3	6	4	57%
2. 1775–1800	2	6	8	80%
3. 1825–1850	1	3	7	88%
4. 1875–1900	0	7	19	100%
5. 1925–1950	1	11	25	96%
6. 1975–2000	0	12	50	100%

Data från Delsing (2022) tycks alltså inte motsäga de två hypoteserna: hög grad av ambiguitet initialt, sedan sjunkande ambiguitetsindex. Förändringen är störst mellan period 5 och 6. Q-kvoten ger dock en annan bild.

6. Slutsatser

Satsadverbet *fortsatt* har sannolikt uppstått genom en serie reanalyser av *fortsatt* använt som attributivt particip.

ett fortsatt arbete

ett [fortsatt] [hårt] arbete → ett [fortsatt hårt] arbete

från attributivt particip till gradadverbial (första belägg Press 76)

Konstruktionen *är fortsatt* tycks ligga till grund för uppkomsten av satsadverbet *fortsatt*.

är [fortsatt arbete] → är fortsatt [arbete]

är [[fortsatt hårt] arbete] → är fortsatt [hårt arbete]

från attributivt particip och/eller gradadverbial till satsadverb (första belägg DN 1987)

6. Slutsatser

Förändringen korrelerar med en inledande hög frekvens av ambiga konstruktioner, som sedan successivt sjunker.

- 👉 Variation är en förutsättning för språkförändring, och strukturell ambiguitet är en typ av grammatisk variation.
- 👉 En stor andel ambiga belägg kan underlätta eller leda till språkliga novationer.
- 👉 En spridning av en språklig novation korrelerar med ett sjunkande ambiguitetsindex.

Det kan alltså finnas goda skäl till att notera ambiguitet i studiet av grammatisk språkförändring, och inte enbart fokusera på entydiga belägg. Det är nämligen möjligt att ambiguitetsberäkningar har ett visst förklaringsvärde.

Tack för mig!

Henrik.Rosenkvist@svenska.gu.se